

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Kende Péter ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Mogyorósi István ügyvéd által képviselt I. rendű és a dr. Rosner Gábor ügyvéd által képviselt II. rendű alperesek ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása és járulékai iránt a Fővárosi Bíróság előtt 33.P.24.574/2007. számon megindított és a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.954/2010/7. számú jogerős ítéletével befejezett perében az I. rendű alperes által 30. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az I. r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 250.000 (Kettőszázötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 36.000 (Harminchatezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az I. r. alperes köteles az államnak külön felhívásra megfizetni.

Ez ellen az ítélet ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes pontosított kereseti kérelmében annak megállapítását kérte, hogy az alperesek megsértették személyhez fűződő jogát. Az I. rendű alperes azzal valósított meg jogsértést, hogy nem szüntette meg a .. oldalon az „..?” című cikk hozzáférhetőségét, és

az írásnak új elérhetőséget is biztosított. A II.r. alperes pedig közvetítő szolgáltatóként közreműködött a jogsértő információk terjesztésében, holott lehetősége lett volna a jogsértő tartalom elérhetőségének megszüntetésére. Kérte az alperesek jogsértés abbahagyására és további jogsértéstől való eltiltásra kötelezését. Az I.r. alperest elégtételadásra kérte kötelezni oly módon, hogy a bocsánatkérés a cím fölött helyezkedjék el, és az általa megfogalmazott nyilatkozat addig legyen elérhető, ameddig a jogsértés tart.

A jogsértés miatt 250.000 forint nem vagyoni kártérítés és 2005. augusztus 5. napjától járó késedelmi kamata, valamint 145.312 forint vagyoni kártérítés megfizetésére is kérte kötelezni az alpereseket.

A kereset lényegi tényelőadása szerint ..-én .., a .. szóvivője sajtótájékoztatót tartott, amelyről több sajtóorgánium is beszámolt. A felperes az elhangzottak miatt személyhez fűződő jogsértés megállapítása és járulékai iránt pert indított. A jogerős ítélet megállapította, hogy a közöltekkel megsértették a felperes jóhírnevét, és kötelezte a jogelődöket 500.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére. Az alperesek a .., illetve a .. internetes oldalról a sajtótájékoztatóról beszámoló, felperes által sérelmezett cikkeket - a jogerős ítélet rendelkezésének megfelelően - eltávolították.

Az I.r. alperes az általa működtetett .. internetes oldalon, ..én „..?” címmel cikket jelentetett meg, amely beszámolt .. sajtótájékoztatóján elhangzottakról. A cikk miatt a felperes felhívta a .. internetes újság szerkesztőségét és kiadóját, hogy a .. és társai ellen indított perben való pernyertességére figyelemmel, szüntessék meg a cikk hozzáférhetőségét. Ezt követően a peres felek levelezést folytattak, amelynek eredményeként 2007. augusztus 15-én az I.r. alperes „...” című közleményt jelentetett meg. E cikk miatt a felperes keresetet nyújtott be a .. online újság szerkesztőségével szemben sajtó-helyreigazítás iránt. A perben meghozott jogerős ítélet részben helyt adott a felperes keresetének, az internetes lap szerkesztősége a jogerős ítéletben foglaltaknak eleget tett.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította: az I.r. alperes megsértette a felperes .. jóhírnevéhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy az általa üzemeltetett internetes oldalon „..?” című cikk nyilvánosságra hozatalával azt a valótlan állítást híresztelte, hogy a felperest az .. elleni lejárató kampányban felhasználták, továbbá azzal, hogy azt a hamis látszatot keltő állítást híresztelte, hogy a felperes által a .. kerületben eladott és megvásárolt ingatlanok vételár-különbözetét az .. lejáratásában érdekelt politikai erők fedezték, a felperes .. elleni lejárató kampányban játszott szerepére tekintettel. Az I.r. alperest

eltiltotta a további jogsértéstől, és kötelezte, hogy a .. internetes oldalon szereplő „..?” című cikkel egyező oldalon, a cikk címe fölött, az ítélet jogsértést megállapító rendelkezését, bocsánatkérésével egyidejűleg, a cikkel azonos betűmérettel tegye közzé mindaddig, amíg a cikk az internetes oldalon olvasható. Kötelezte az I.r. alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 250.000 forint tőkét és ennek 2005. augusztus 5. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző, utolsó napon érvényes jegybanki alapkamatával megegyező mértékű kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg a II.r. alperesnek 15 napon belül bruttó 50.000 forint perköltséget. A felperest 4.800 forint, az I. r. alperest 18.900 forint illeték megfizetésére kötelezte.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a jogsértő közlemény továbbadásával, híresztelésével az I.r. alperes megsértette a felperes Ptk. 78. § (1) bekezdésében védett jóhírnevét. Erre figyelemmel a Ptk. 84. § (1) bekezdés b) pontja alapján az I.r. alperest eltiltotta a további jogsértéstől. Az I. r. alperest a Legfelsőbb Bíróság PK. 15 sz. állásfoglalása szerint meghatározott elégtételadásra kötelezte, amelyre tekintettel a cikkrészlet eltávolítását szükségtelennek tartotta.

Méltányolhatónak tartotta a felperes kérését, hogy az elégtételadás, illetve a jogsérelemre vonatkozó közlemény ne cikk után, hanem már a címénél jelenjen meg.

Mivel a felperes nem vagyoni kárigényét nem tekintette eltúlzottnak, a Pp. 163. § (2) bekezdése és a Pp. 206. § (3) bekezdése alapján a kereset szerinti nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezte az I.r. alperest.

A vagyoni kártérítés iránti igényt alaptalannak ítélte, mert a korábban folyamatban volt perekkel kapcsolatos költségek nincsenek oksági kapcsolatban a jelen perrel.

A II.r. alperessel szemben előterjesztett keresetet - jogalap hiányában - elutasította.

Az I.r. alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett részét helybenhagyta, és kötelezte az I.r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 200.000 forint + áfa fellebbezési költséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 36.000 forint fellebbezési illetéket.

A másodfokú bíróság ítéletében kifejtette: az a körülmény, hogy az elsőfokú bíróság ideiglenes intézkedése folytán az I.r. alperes a végzésben foglaltakat végrehajtotta, nem értelmezhető úgy, hogy a megmaradt kereseti kérelem kizárólag a korábbi egy mondatos sérelmet foglalta magában. Az ideiglenes intézkedéssel érintett és az I.r. alperes által végre is hajtott pontjai változatlanul részét

képezték a kereset módosításának is, különösen a jogsértés megállapítására irányuló igény tekintetében. A felperes a sajtótájékoztatón elhangzottakat ismertető, majd a később megjelentetett két cikket sérelmezte, tehát a két közlést együtt, a maguk összefüggésében kellett vizsgálni és megítélni.

A felperes által korábban megindított perben az eljáró bíróságok már állást foglaltak abban a kérdésben, hogy ..az általa előadottak valóságtartalmát nem tudta igazolni. A perbeli cikk is a .. által közöltek tartalmazta, és nem merült fel olyan adat, amely az eltérő megítélést indokolta volna. A PK. 14.sz. állásfoglalás értelmében a szöveghű közlés sem zárja ki a sajtószervnek a közlés tartalmáért fennálló felelősségét. A felperes rendelkezési jogából eredően szabadon választhatja meg, hogy az őt ért sérelem esetén melyik sajtószervvel szemben kíván fellépni. Csak azt kell vizsgálni a bíróságnak, hogy az alperesként megjelölt sajtószerv terhére megállapítható-e olyan jogsértés, amely miatt a felperes személyhez fűződő jogának megsértése alapján a jogvédelem indokolt. A jogellenes magatartás megvalósult, és az is megállapítható, hogy azzal okozati összefüggésben a felperesnek hátránya keletkezett. A másodfokú bíróság csupán visszautalt ebben a körben az elsőfokú bíróság indokolására. Nem tartotta eltúlzottnak a felperes által érvényesített nem vagyoni kártérítési igényt.

A jogerős ítélet ellen az I.r. alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak - az első fokú ítéletre is kiterjedően - a hatályon kívül helyezését és helyette a jogszabályoknak megfelelő új határozat hozatalával a kereset elutasítását kérte. Fenntartotta álláspontját, hogy nem sértette meg a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát. Utalt a sajtóról szóló 1986. évi II. törvény (Stv.) 2. §-ára. Előadta, hogy az objektív tájékoztatás követelményének eleget téve, felelősségteljesen járt el, a sajtótájékoztatón elhangzottakról valósághű, hiteles tájékoztatást adott az ..-én közzétett cikkben, a per tárgyát képező cikkel azonos oldalon tájékoztatást adott a .. ellen indult per eseményeiről. Azonos oldalon közzétette, hogy a Fővárosi Ítéltábla jogerős ítélete értelmében .. megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát, továbbá lehetőséget biztosított a felperes számára, hogy ugyanezen az oldalon kifejtthesse személyes véleményét. Megállapítható, hogy a sajtótörvény 11. § (1) bekezdésében és a MUOSZ Etikai Kódex 4. §-ában meghatározott szakmai szabályokat betartva, az adott helyzetben elvárható gondossággal járt el. Amennyiben egy sajtótájékoztatóról kell tudósítani, a PK. 14. számú állásfoglalás szerinti objektív felelősség olyan gondossági követelményt állít az újságíró elé, ami teljesíthetetlen.

Előadta, hogy fellebbezése nem tartalmazott olyan, a jogerős ítéletben rögzített okfejtést, hogy kizárólag a cikk első mondatában szereplő közlést lehet vizsgálni a perben.

Megállapítható, hogy nem híreszteltek olyan állítást, hogy a

felperest az .. elleni lejárató kampányban felhasználták. Ilyen állítás ugyanis nem szerepelt a cikkben. Az elsőfokú bíróság az eredeti teljes cikkből kizárólag ezt a kitételt minősítette olyannak, ami sérti a felperes jóhírnevét, szemben a Fővárosi Ítéltábla álláspontjával.

A szavak általánosan elfogadott jelentése alapján az eredeti teljes cikk magában foglalja az ideiglenes intézkedés folytán eltávolított részeket is, tehát az elsőfokú bíróság az eredeti teljes cikket vizsgálva jutott arra a megállapításra, hogy abból egy kitétel sérti a felperes jóhírnevét. A sérelmezett kitétel .. véleményét tartalmazza, így annak továbbítása miatt nem állapítható meg az I.r. alperes felelőssége. Hivatkozott arra, hogy a per tárgyát egyetlen cikk, a .. internetes portálon megjelentetett „..?” című cikk képezte, így nem értelmezhető a jogerős ítélet érvelése, miszerint a felperes a sajtótájékoztatón elhangzottakat ismertető, majd a később megjelentetett két cikket sérelmezte, tehát a két közlést együttesen, a maguk összességében kellett vizsgálni.

A nem vagyoni kártérítéssel kapcsolatos döntést jogszabálysértőnek tartotta, mert nem fejtette ki, hogy melyek azok a tények és körülmények, amelyek alapján köztudomásúnak tekinthető a jogsértés hátrány okozására való alkalmassága. Kifogásolta, hogy a felperes jelen esetben nem jelölte meg: melyek azok a hátrányok, amelyek a Pp.163.§ (3) bekezdése alapján köztudomású tényként értékelhetők. Az eljárás bíróságok megsértették a Pp. 163. § (3) bekezdését, mivel a bíróság köteles a feleket a tárgyaláson figyelmeztetni arra, hogy valamely tény köztudomásúnak ismer el. Ebben az esetben e tényekkel szemben ellenbizonyításnak van helye. Ilyen figyelemfelhívásra nem került sor az eljárás során.

A felülvizsgálati kérelem érvelése szerint az eljárás bíróságok megsértették a Ptk. 339. § (1) bekezdését, amikor nem vizsgálták, hogy a kártérítési felelősség valamennyi feltétele fennállt-e. Jelen az esetben az I. r. alperes a sajtótörvény és az etikai kódex rendelkezéseinek betartásával úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, így a felelősség megállapításának feltételei közül a felróhatóság nem áll fenn.

A nem vagyoni kártérítés mértékének megállapítása során az ügyben eljárás bíróságok a mérlegelés körébe vont adatok értékelésénél nyilvánvalóan helytelen következtetésre jutottak, amikor úgy tekintették, hogy a kialakult bírói gyakorlathoz képest nem eltúlzott a felperes követelése, és nem állt elő egyéb olyan feltétel vagy körülmény, amely ettől eltérő megítélést indokolna. Sem az első fokú, sem a másodfokú ítélet nem tartalmazza, hogy melyek voltak azok az adatok, tények, körülmények, amelyeket a mérlegelés során figyelembe vettek. Ugyanakkor figyelmen kívül hagyták azt, hogy a teljes cikk szövegéből a jóhírnév megsértésére alkalmasnak ítélt mondat bizonyítottan több sajtóorgánumban is megjelent, sőt a mai napig is látható. Hivatkozása szerint a per

tárgyát képező cikket a megjelenésétől 2010. március 1-ig összesen csupán 718 alkalommal tekintették meg, továbbá maga a felperes propagálta a róla szóló, jelen per tárgyát képező cikkel megegyező tartalmú cikkeket az egyik internetes fórumon. Utalt arra is, hogy a per tárgyát képező cikkel azonos oldalon közzétették a Fővárosi Ítéltábla jogerős ítéletét.

Álláspontja szerint a nem vagyoni kártérítés mértékének megállapításához nem elegendő azt rögzíteni, hogy a bíróság értékelte a jogsértés tárgyi súlyát.

Eltúlzott mértékűnek tartotta a másodfokú bíróság által megítélt 200.000 forint + áfa perköltséget, mert az nem áll arányban a pertárgy értékével és az elvégzett ügyvédi tevékenységgel.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A Ptk. 75. § (1) bekezdése alapján a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani, e jogok a törvény védelme alatt állnak.

A Ptk. 78. § (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A (2) bekezdés kimondja, hogy a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel vagy való tényt hamis színben tüntet fel.

E rendelkezésből kitűnően a jóhírnév sérelmének megállapítását a valótlan tény illetve a való tények hamis színben való feltüntetésének híresztelése objektíve megvalósítja. Ezért a sérelmet szenvedett személy a Ptk. 84. § (1) bekezdésének a) pontja alapján objektív szankcióként, alanyi jogon kérheti a jogsértés megállapítását.

Az I. r. alperes a jogsértés megállapítása - mint objektív jogkövetkezmény - alól nem mentesülhet arra hivatkozással, hogy az Stv. és az etikai kódex rendelkezéseinek megfelelően járt el.

Erre tekintettel tévesen hivatkozott az I. r. alperes arra, hogy a sajtótájékoztatón elhangzottak közzététele miatt nem állapítható meg, hogy megsértette a felperes személyhez fűződő jogát. Ugyanis a híresztelés megvalósítja a jogsértést.

Mindezek alapján a jogerős ítélet helytállóan állapította meg, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helybenhagyta, ezáltal - a felülvizsgálati kérelem érvelésével szemben - az elsőfokú bírósággal egyezően állapította meg a jogsértést.

Alaptalanul kifogásolta a felülvizsgálati kérelem a nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelező ítéleti rendelkezést is.

A Ptk. 84. § (1) bekezdésének e) pontja értelmében akit személyhez

fűződő jogában megsértenek, kártérítést követelhet a polgári jog szabályai szerint.

A Ptk. 339. § (1) bekezdése szerint aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A Ptk. 355. § (1) és (4) bekezdése alapján a kárért felelős személy kártérítés címén a károkozó körülmény folytán a károsult vagyonában beállott értékcsökkenést és az elmaradt vagyoni előnyt, továbbá azt a kárpótlást és költséget köteles megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges.

Ebből következően a nem vagyoni kárigényt előterjesztő személynek meg kell jelölnie, melyek azok a hátrányok, amelyeket a jogsértéssel okozati összefüggésben elszenvedett. Amennyiben ezeket a hátrányokat a jogsértő vitatja, a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján felperest terheli az okozott károk bizonyítása.

Az I. r. alperes felülvizsgálati álláspontja szerint nem járt el felróhatóan, ezért nem kötelezhető nem vagyoni kártérítés megfizetésére. Azonban tényként állapítható meg, hogy az I. r. alperes nem tett eleget a felperes kérésének, amelyben a jogsértő közlemény eltávolítását kérte annak ellenére, hogy tudomással bírt a jogsértést megállapító jogerős ítéletről. Ezzel az I. r. alperes felróható magatartást tanúsított, ezért e magatartásával okozati összefüggésben a felperesnél felmerült hátrányok miatt kártérítési felelőssége fennáll.

A felperes a perben nyilatkozott a jogsértő közlések miatt őt ért hátrányokról. Beszámolt arról, hogy az interneten széles nyilvánosság előtt, hosszabb ideig folyamatosan megvalósuló jogsértés társadalmi megítélésében szélsőséges értékítéleteket váltott ki, számára jelentős hátrányt okozott. A perben előadta, és igazolta, hogy a korábbi jogerős ítélet következményeként a sajtótájékoztatóról közöltek eltávolítását követően e-maileket kapott, amelyek ezt sértő módon kifejezésre juttatták. Az I. r. alperes a felperes megkeresése ellenére a cikket nem távolította el, hanem egy újabb cikket tett közzé.

A felperes által előadottak, további külön bizonyítás nélkül is megalapozottá teszik az I. r. alperes nem vagyoni kártérítésben marasztalását.

Helytállónan értékelték tehát az ügyben eljáró bíróságok, hogy ezek a következmények a Pp. 163. § (3) bekezdése szerint köztudomású tényként olyan hátrányt okoztak a felperes számára, amely kompenzálására nem vagyoni kártérítés megítélése indokolt.

Tévesen hivatkozott arra a felülvizsgálati kérelem, hogy az eljáró bíróságoknak a Pp. 163. § (3) bekezdése alapján figyelmeztetniük kellett volna a köztudomású tényekre. Ugyanis a bíróságok jelen esetben nem olyan tényt vettek figyelembe, amelyre nézve a felek

nem tettek előadást, hanem a felperes személyes előadásában foglaltakat - mint köztudomásúan elfogadható tényeket - értékelték. Arról, hogy a Pp. 3. § (5) bekezdése alapján a bíróság a legalapvetőbb bizonyítéknak minősülő, felperes által tett személyes előadás valóságát - mint köztudomás szerint is bekövetkező hátrányokat - elfogadja és ítélete alapjává teszi, a feleket a tárgyaláson előzetesen nem kellett figyelmeztetnie.

Megalapozatlanul sérelmezte az alperes a nem vagyoni kártérítés összegének a megállapítását is. A mai ár és értékviszonyok mellett a felperes által követelt összeg szinte csak jelképesen fejezi ki a nem vagyoni hátrány kompenzálását. Az semmiképpen nem tekinthető eltúlzottnak, így a Pp. 206. § (3) bekezdésébe ütköző jogsértő mérlegelésnek nem minősíthető.

A másodfokú bíróság helytállóan kötelezte az I. r. alperest a felperes megbízási szerződése alapján meghatározott fellebbezési költség megfizetésére is. A 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 2. § (2) bekezdése alapján ez a megbízási díj akkor csökkenthető, ha az nem áll arányban a pertárgy értékével, illetve az elvégzett ügyvédi tevékenységgel. E feltételek nem álltak fenn, a megállapított perköltség felülmérlegelésére önmagában az a hivatkozás nem adott alapot, hogy azt az I. r. alperes eltúlzottnak tartja.

Mindezek alapján a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdésének megfelelően hatályában fenntartotta, és a Pp. 78. § (1) bekezdése valamint a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja szerint kötelezte a pereszes I. r. alperest a felperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére azzal, hogy a Legfelsőbb Bíróság a kifejtett ügyvédi tevékenységre tekintettel nem tartotta indokoltnak a fellebbezési eljárásban megítélt perköltségnél magasabb összegű költség megfizetését.

A felülvizsgálati eljárási illeték megtérítésére az I. r. alperes köteles a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

Budapest, 2011. június 29.

Dr. Mészáros Mátyás sk. a tanács elnöke, Böszörményiné dr. Kovács Katalin sk. előadó bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna sk. bíró

A kiadmány hitelül:

Vné

tisztviselő